

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત

આંતરિક કસોટી - ૨૦૧૭

એમ. એ. સેમેસ્ટર - ૪ (અર્થશાસ્ત્ર)

Theories of International Trade

તારીખ : ૦૬/૦૩/૨૦૧૭

CC - 10

બેઠક નંબર : .....

સમય : ૧૧:૦૦ થી ૧:૦૦

કુલ ગુણ : ૫૦

સૂચના : નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો.

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે દસ)

(૧૦)

૧. નિરપેક્ષ ખર્ચ-લાભ એટલે શું ?
૨. વૈકલ્પિક ખર્ચનો અર્થ
૩. તુલનાત્મક સિદ્ધાંતની ચાર ટીકાઓ
૪. વેપારી શરતના ફક્ત પ્રકારો લખો.
૫. આર્થિક વિકાસ/વૃદ્ધિનો અર્થ સમજાવો.
૬. અંકુશ ભંડોળની રચનાના ઉદ્દેશો લખો.
૭. આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારનાં સાપેક્ષ લાભનો અર્થ સમજાવો.
૮. શ્રમ કુશળતાનો સિદ્ધાંત એટલે શું ?
૯. W.T.O. નાં લાભ / ગેરલાભ
૧૦. Big push Theory ટૂંકમાં સમજાવો.
૧૧. આર્થિક વિકાસના વિવિધ માપદંડો લખો.
૧૨. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારની પાંચ (૫) આર્થિક અસરો વણવો.
૧૩. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનાં ફાયદાઓ લખો.
૧૪. આપાત જકાતની અર્થતંત્ર પરની અસરો લખો.
૧૫. સ્થિર / પરિવર્તનશીલ વિનિમય દરનો અર્થ
૧૬. ઈષ્ટતમ જકાતનો અર્થ સમજાવો.

૨. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના ફાયદાઓ જણાવો અને તેને અસર કરતા પરિબલોની ચર્ચા કરો.

(૨૦)

અથવા

વેપારની શરતો એટલે શું ? વેપારની શરતોને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો.

અથવા

આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના લાભો સમજાવો. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના લાભોને મહત્તમ કરવા માટેની શરતોની ચર્ચા કરો.

અથવા

વેપારની શરતો એટલે શું ? વેપારની શરતોના વિવિધ પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

૩. લેણદેણ તુલા અને વ્યાપાર તુલા વચ્ચે શું ભેદ છે ? આ સંદર્ભે ચાલુ અને મૂડી ખાતામાં સમાવિષ્ટ બાબતોની વિગતવાર સમજ આપો.

(૨૦)

અથવા

પ્રતિકુળ લેણદેણ તુલામાં રહેલ અસમતુલા દૂર કરવા માટે માર્શલ લર્નરે સૂચવેલ અભિગમની સવિસ્તાર સમજ આપો.

અથવા

આયાત જકાતની અર્થતંત્ર પરની અસરો સમજાવો. આયાત જકાત અને આયાત પરિમાણના સાપેક્ષ લાભાલાભ ચર્ચો.

અથવા

જકાત અને બિનજકાત અવરોધો વચ્ચેના તફાવતો ઉદાહરણો આપી સમજાવો. જકાત અને બિનજકાત અવરોધોની આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર પરની અસરોની ચર્ચા કરો.

અથવા

જકાત અને બિનજકાત અવરોધો વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો. આકૃતિની મદદથી જકાતની વિવિધ અસરોની સમજ આપો.

અથવા

જકાત એટલે શું ? વિવિધ પ્રકારની જકાતનું વર્ગીકરણ વિગતવાર સમજાવો.

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત
આંતરિક કસોટી - ૨૦૧૭
એમ. એ. સેમેસ્ટર - ૪ (અર્થશાસ્ત્ર)
Indian Economics Policy

તારીખ : ૧૦/૦૩/૨૦૧૭
સમય : ૧૧:૦૦ થી ૧:૦૦

બેઠક નંબર : .....
કુલ ગુણ : ૫૦

પ્રશ્ન : ૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૦૮)

૧. ઔદ્યોગિક નીતિ એટલે શું ?
૨. વિનીવેશીકરણની નીતિ એટલે શું ?
૩. વૈશ્વિકરણના લાભ જણાવો.
૪. સુશાસન વ્યવસ્થાનો અર્થ આપો.

પ્રશ્ન : ૨ (અ) ભારતીય આયોજનની સિદ્ધિઓ જણાવો.

(૦૭)

(બ) ભારતીય આયોજનમાં અપનાવેલી વ્યૂહરચનાઓ સમજાવો.

(૦૭)

અથવા

અન્ન સુરક્ષાનો ખ્યાલ સમજાવો. ભારતમાં અન્ન સુરક્ષાના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો.

(૧૪)

પ્રશ્ન : ૩ આંતરસ્તરીય માળખાનું મહત્ત્વ સમજાવી, ભારતમાં રસ્તા અને રેલ્વે ક્ષેત્રનાં વિકાસની સમસ્યાઓ વર્ણવો.

(૧૪)

અથવા

ભારતમાં આર્થિક સુધારણા કાર્યક્રમ અપનાવવાની જરૂરિયાત સમજાવી. આર્થિક સુધારણા કાર્યક્રમનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન : ૪ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે)

(૧૪)

૧. કૃષિક્ષેત્રે સંસ્થાકીય અને માળખાકીય ફેરફારો
૨. જાહેરક્ષેત્રનો ફાળો અને સમસ્યાઓ
૩. સુશાસન વ્યવસ્થાની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ
૪. વૈશ્વિકરણની ભારતીય અર્થતંત્ર પરની અસરો

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત

આંતરિક કસોટી - ૨૦૧૭

એમ. એ. સેમેસ્ટર - ૪ (અર્થશાસ્ત્ર)

Banking and Insurance

તારીખ : ૧૧/૦૩/૨૦૧૭

સમય : ૧૧:૦૦ થી ૧:૦૦

બેઠક નંબર : .....

કુલ ગુણ : ૫૦

પ્રશ્ન : ૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૧૦)

૧. આધુનિક બેન્કિંગના પિતા કોને કહેવામાં આવે છે ?
૨. અનુસૂચિત બેંકો કોને કહેવાય ?
૩. વીમાનો અર્થ આપો.
૪. ઈરડાનું પૂરું નામ જણાવો.
૫. જીવનવીમામાં પ્રીમિયમના દરનો આધાર કઈ બાબતો પર છે ?

પ્રશ્ન : ૨ ભારતીય અર્થતંત્રમાં રીઝર્વબેંક ઓફ ઈન્ડિયાની ભૂમિકા તપાસો. (૧૩)

અથવા

- (અ) ક્રેડિટ કાર્ડ (૦૭)
- (બ) ઓનલાઈન બેન્કિંગના લાભાલાભ (૦૬)

પ્રશ્ન : ૩ વીમા કરારનો અર્થ આપી તેના વિવિધ સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. (૧૩)

અથવા

- (અ) મેડીકલેમ પોલીસીના ફાયદા (૦૭)
- (બ) ઈરડા (૦૬)

પ્રશ્ન : ૪ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) (૧૪)

૧. બેન્કિંગ સેવાના માર્કેટિંગમાં 6P નો ઉપયોગ
૨. ATM
૩. વેપારી બેંકના પ્રણાલિકાગત કાર્યો
૪. જીવન વીમાના ફાયદા

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત

આંતરિક કસોટી - ૨૦૧૭

એમ. એ. સેમેસ્ટર - ૪ (અર્થશાસ્ત્ર)

Industrial Economics - IV

તારીખ : ૧૪/૦૩/૨૦૧૭

સમય : ૧૧:૦૦ થી ૧:૦૦

બેઠક નંબર : .....

કુલ ગુણ : ૫૦

પ્રશ્ન : ૧ ટૂંકા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧૦)

૧. લઘુત્તમ વેતનની વ્યાખ્યા આપો.
૨. ઔદ્યોગિક ઝઘડાનો અર્થ આપો.
૩. આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રમ સંગઠનના ઉદ્દેશો જણાવો.
૪. મોંઘવારી ભથ્થુ એટલે શું ?
૫. બાળમજૂરીની વ્યાખ્યા આપો.

પ્રશ્ન : ૨ ભારતમાં વેતનનીતિનું મહત્ત્વ સમજાવી વિવિધ પંચવર્ષીય યોજનાઓ દરમિયાન સરકારની વેતનનીતિની ચર્ચા કરો.

(૧૩)

અથવા

પ્રશ્ન : ૨ સામાજિક સલામતીની યોજનાઓનું મહત્ત્વ સમજાવી, સ્વતંત્રતા પછી ભારત સરકાર દ્વારા અમલમાં મુકવામાં આવેલી વિવિધ સામાજિક સલામતીની યોજનાની ચર્ચા કરો.

(૧૩)

પ્રશ્ન : ૩ ભારતમાં મજૂરસંઘોની નબળાઈઓ તપાસી તેને દૂર કરવાના ઉપાયોની ચર્ચા કરો.

(૧૩)

અથવા

પ્રશ્ન : ૩ (અ) ઔદ્યોગિક ઝઘડાના કારણો

(૦૭)

(બ) ઔદ્યોગિક ઝઘડાના વલણો

(૦૬)

પ્રશ્ન : ૪ ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે)

(૧૪)

૧. જીવન નિર્વાહ વેતન
૨. સ્ત્રી કારિગરોની સમસ્યાઓ
૩. ભારત અને આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રમ સંગઠન
૪. રાષ્ટ્રીય મજૂર પંચો

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત
આંતરિક કસોટી - ૨૦૧૭
એમ. એ. સેમેસ્ટર - ૪ (અર્થશાસ્ત્ર)
History of Economics Thought

તારીખ : ૧૫/૦૩/૨૦૧૭
સમય : ૧૧:૦૦ થી ૧:૦૦

બેઠક નંબર : .....
કુલ ગુણ : ૫૦

પ્રશ્ન : ૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

૧. નાણા પ્રસારણની પ્રક્રિયા એટલે શું ?
૨. ક્રાંતવાદમાં કઈ બાબત પર મહત્ત્વ આપવામાં આવે છે ?
૩. કુલખર્ચ કિંમતની વ્યાખ્યા આપો.
૪. બજારની નિષ્ફળતાઓ એટલે શું ?
૫. આર્થિક ન્યાયની વ્યાખ્યા આપો.

પ્રશ્ન : ૨ ISLM વક્રની મદદથી નાણાકિયનીતિ અને રાજકોષિયનીતિની અસરકારકતા તપાસો.

(૧૩)

અથવા

ન્યાય સંબંધિત સમતાવાદ, સ્વતંત્રતાવાદ અને તૃષ્ટિગુણ વાદ અને સામ્યવાદ સમજાવો.

પ્રશ્ન : ૩ (અ) નાણા પ્રસારણ પ્રક્રિયા

(૧૩)

(બ) અનુકુલન અપેક્ષા અને તર્કબદ્ધ અપેક્ષાઓ

અથવા

સીમાંતવાદ એટલે શું ? સીમાંતવાદી તકરાર વિગતે સમજાવો.

પ્રશ્ન : ૪ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે)

(૧૪)

૧. સુવર્ણયુગ અને મંદી મિશ્રિત કુગાવો
૨. અનુમાર્કસવાદી વિચાર
૩. નારી ઉદ્ધાર પડકાર
૪. આર્થિક વહેંચણીના અભિગમો

